

Kystverket

Konsekvensutredning av friluftsliv

Detaljregulering for Værøy Ytre havn

Værøy Kommune, Nordland
Kystsaksnr.: 2022/1257

Oppdragsnr.: 52405779 Dokumentnr.: 52405779-R-PLA-005 Revisjon: J01 Dato: 2025-12-04

Konsekvensutredning av friluftsliv

Detaljregulering for Værøy Ytre havn

Oppdragsnr.: 52405779 Dokumentnr.: 52405779-R-PLA-005 Revisjon: J01

Oppdragsgiver: Kystverket
Oppdragsgivers kontaktperson: Bjørn Konopka
Rådgiver: Norconsult Norge AS
Oppdragsleder: Robert Lervik
Fagansvarlig: Bendik Ramsfjell
Andre nøkkelpersoner: Mikkel Frengstad

Revisjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent
J01	2025-12-04	For bruk	BENRAM	MIKFRE	ROBLER

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Sammendrag

Utredningen viser at tiltaket berører tre viktige friluftslivsområder i og rundt Værøy ytre havn: Værøy fyr, Røstnesvågmoloen (Gammelmoloen) og Tyvnesmoloen, som brukes til nærturer. Områdene tilbyr blant annet utsikt og opplevelse av kyst- og havnemiljø, noe er kjennetegn ved Værøy. Værøy fyr og Røstnesvågmoloen er vurdert til stor verdi, mens Tyvnesmoloen har middels verdi, basert på bruk, opplevelseskvalitet og lokal betydning.

Planalternativet med nye moloer, utdyping og deponi gir særlig negativ påvirkning på Røstnesvågmoloen, som delvis fjernes, og på omgivelsene rundt fyret, der ny molo reduserer attraktivitet og utsikt, mens Tyvnesmoloen får noe redusert opplevelseskvalitet. Det legges opp til avbøtende tiltak ved å sikre allmenn gangadkomst på ny molo i øst og tilrettelegge gjenværende del av Røstnesvågmoloen som utsiktspunkt med enkle oppholdsfunksjoner.

Nullalternativet vurderes til ubetydelig konsekvens og rangeres som best, mens planalternativet samlet vurderes til stor negativ konsekvens for friluftsliv og rangeres dårligst. Kunnskapsgrunnlaget er godt, men det er noe usikkerhet knyttet til representativitet i aktivitetsdata fra for eksempel Strava, og disse er derfor brukt som supplement til øvrige kilder. I tillegg understrekes den sterke lokale identitets- og symbolverdien knyttet til moloene og fyret, og at utforming, tilgjengelighet og tilrettelegging i det ferdige anlegget blir avgjørende for i hvilken grad friluftslivskvalitetene kan opprettholdes eller delvis erstattes.

Delområder	Verdi	Alt. 0	Alt. 1
Delområde 1	Stor	0	3 –
Delområde 2	Stor	0	3 –
Delområde 3	Middels	0	1 –
Samlet vurdering		Ubetydelig konsekvens	Stor negativ konsekvens
Begrunnelse for samlet konsekvensgrad		Dagens situasjon legger til rette for utøvelse av friluftslivsaktiviteter. Eksisterende infrastruktur tilbyr opplevelsesverdier.	Alternativet medfører forringelse av friluftsområdene identifisert i rapporten. Spesielt delområde 2 som brytes opp og får sterk forringelse. Starten på moloen i nærheten av fyret vurderes også som ugunstig med tanke på omgivelsene rundt dette.
Rangering		1	2
Begrunnelser for rangering		Null alternativet vil ikke endre eller påvirke friluftsverdiene.	Tiltakets påvirkning medfører negative konsekvenser for friluftsliv.

Innhold

1	Innledning	4
1.1	Hensikten med planarbeidet	4
1.2	Planens avgrensning	4
1.3	Dagens bruk av området	5
1.4	Krav til fagtemaet	5
2	Metode	6
2.1	Nullalternativ	8
2.2	Tidligere vurderte alternativer	8
2.2.1	Samfunnsøkonomisk analyse	9
3	Beskrivelse av planlagte tiltak	10
3.1	Molo	11
3.2	Utdyping	11
3.3	Deponi	11
3.4	Avgrensning av influens- og utredningsområde	12
4	Kunnskapsgrunnlag	13
4.1	Eksisterende kunnskap og databaser	13
4.1.1	Miljødirektoratet	13
4.1.2	Strava	15
4.2	Vurdering av usikkerhet i kunnskapsgrunnlaget	16
5	Inndeling og verdsetting av delområder og forbindelser	17
5.1	Inndeling i delområder og områdekategorier	17
5.2	Verdsetting av delområder	18
5.2.1	Delområde 1 – Værøy fyr	18
5.2.2	Delområde 2 – Røstnesvågmoloen	20
5.2.3	Delområde 3 – Tyvnesmoloen	21
5.3	Verdikart	23
6	Vurdering av påvirkning og konsekvens	24
6.1	Delområde 1 – Værøy fyr	24
6.2	Delområde 2 – Røstnesvågmoloen	25
6.3	Delområde 3 – Tyvnesmoloen	26
7	Konsekvenser i anleggsfasen	27
8	Avbøtende tiltak og oppfølgende undersøkelser	28
8.1	Prosjekterte tiltak	28
8.2	Anbefalte tiltak	28
8.3	Innspill til bestemmelser	28
9	Samlet konsekvens	29
10	Referanser	30

1 Innledning

1.1 Hensikten med planarbeidet

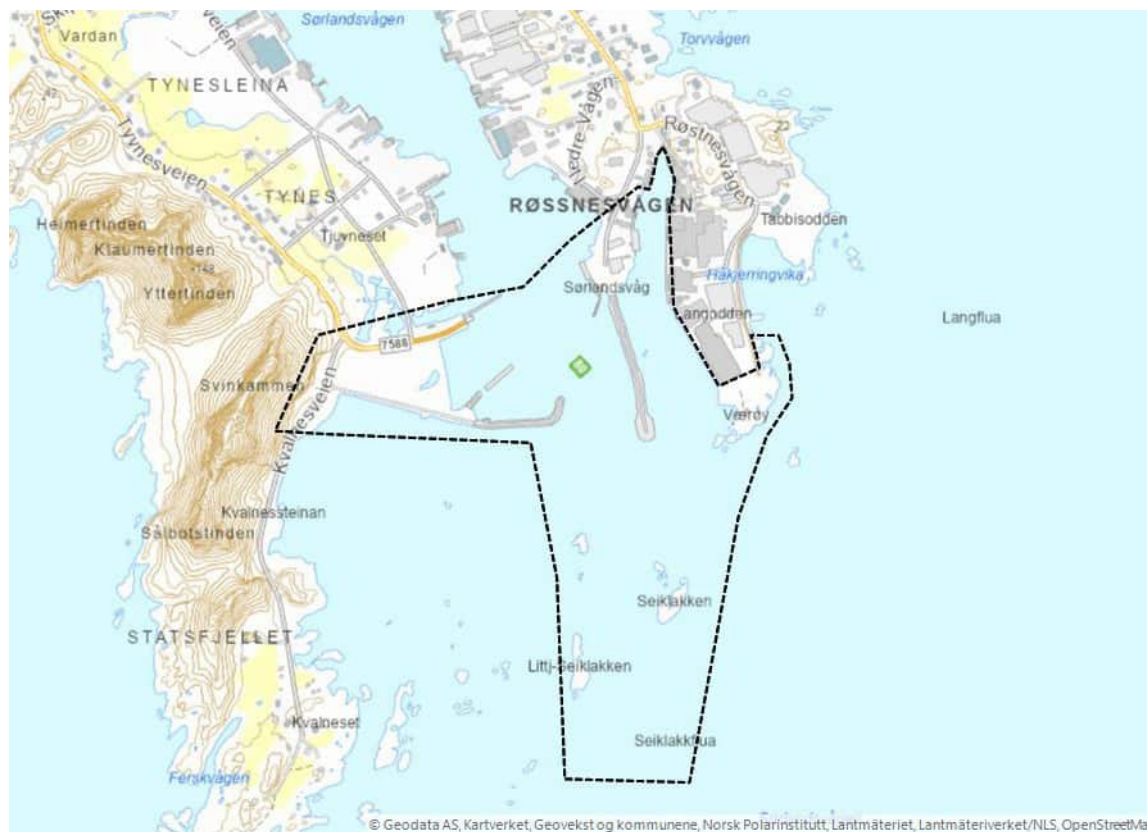
Hensikten med planarbeidet er å øke sikkerheten og fremkommeligheten i innseilingen til Værøy.

Tiltaket bidrar til å redusere risikoen for ulykker og tilrettelegge for at større fartøy kan anløpe havnen, for å øke effektiviteten og konkurransekraften for lokalt næringsliv. Færre kanselleringer for både ferje og nyttefartøy kan forbedre rammene for fiskerinæringen og støtte utvikling av lokalsamfunnet på Værøy.

Planen tilrettelegger for utdyping av innseilingen og havneområdet. Det er en intensjon i planarbeidet om å deponere mudringsmasser i strandkantdeponi, der det etableres nytt areal for fremtidig næringsvirksomhet.

1.2 Planens avgrensning

Værøy er en øykommune som befinner seg ytterst i Vestfjorden mellom Røsthavet og Moskstraumen. Kommunen består i hovedsak av øyene Værøya og Mosken, men også flere mindre øyer og holmer. Planområdet ligger ved innseilingen til administrasjonssenteret Sørland på Værøya og omfatter sjø- og havnearealene i Røssnesvågen med tilgrensende landareal på begge sider, og Sørlandsvågen fra Seiklakkflua til Tyvnes. Det inkluderer også areal for mulig deponiområde og anlegg- og riggområde på Nedre Tyvnes samt friområdene rundt Værøy fyr ytterst på Langodden. Foreløpig planavgrensning er vist i figur 1-1.

Figur 1-1 Foreløpig avgrensning av planområdet (Kilde: bakgrunnskart atlas.nve.no, redigert av Norconsult).

1.3 Dagens bruk av området

Det meste av næringsaktiviteten på Værøy knytter seg til fiskerinæringen og tilfører høy verdiskaping. Havnen fungerer som en anløpshavn for fiskefartøy, hvor de kan losse fangsten sin, samt for gods fartøy og ferjesambandet til Bodø. Værøy er et av landets største fiskevær og bebyggelsen langs vågen domineres av fiskeindustri samt noe verkstedindustri. Det er fiskerihavn både i Sørlandsvågen og Røssnesvågen.

Innseilingen preges av flere mindre øyer, odder og grunner. Ved innløpet til Sørlandsvågen er det i dag en molo i retning nord-sør på østsiden og en molo øst-vest på vestsiden av vågen. Området nord for moloen på Tyvneset er i dag ubebygget. Nord for dette ligger Værøy ferjekai som betjener sambandet Bodø – Værøy – Røst – Moskenes. Innseilingen trafikkeres av både fiskefartøy, fritidsbåter og større lasteskip. På Langodden i Røssnesvågen er det etablert fiskeoljefabrikk, og ytterst ligger Værøy fyr. Værøy helikopterhavn ligger på Tabbisodden øst for planområdet.

1.4 Krav til fagtemaet

Krav til innhold og metode for utredning av fagtema friluftsliv slik det framgår av innsendt planinitiativ er vist i tabell 1-1.

Tabell 1-1 Krav til utredning i innsendt planinitiativ

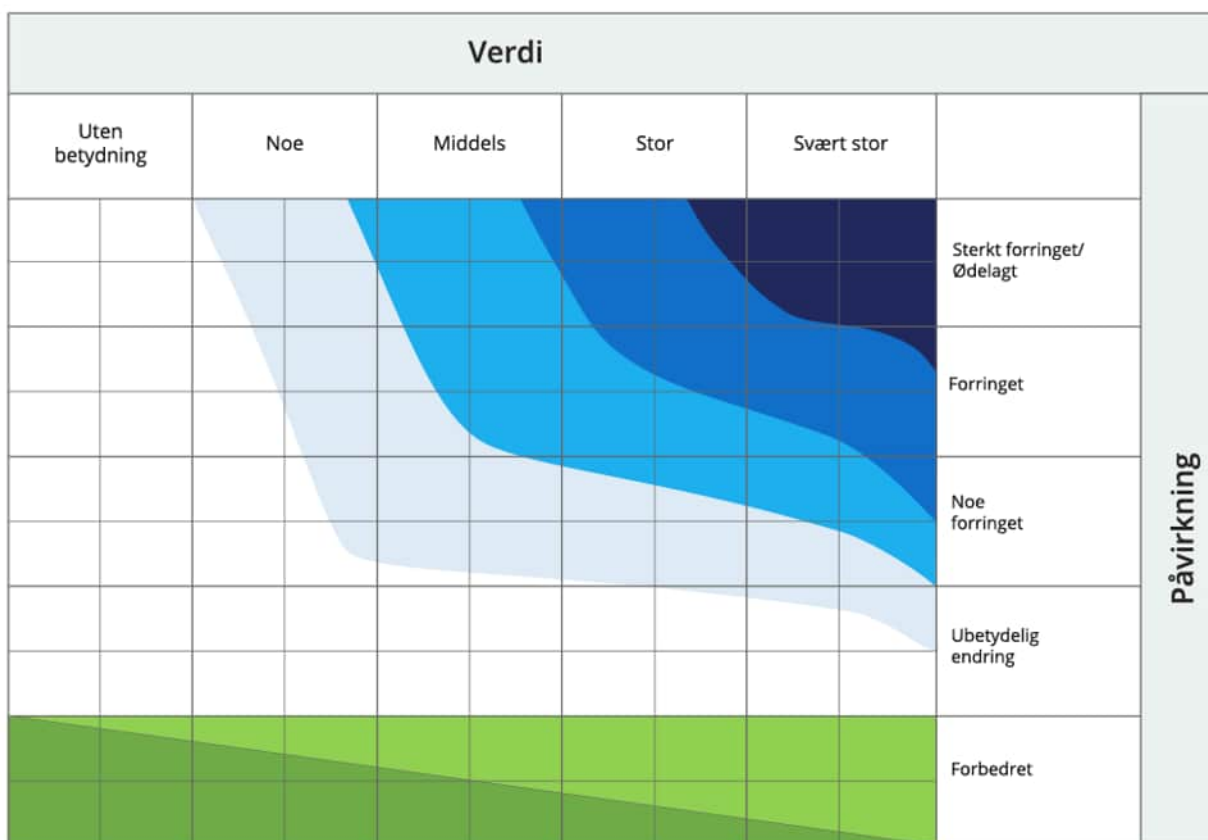
Tema som skal konsekvensutredes	
Utredningstema	Hva skal utredes og hvilken metode skal benyttes
Friluftsliv	Det er områder innenfor planavgrensningen vurdert som viktig og svært viktig for friluftslivsinteresser. Temaet konsekvensutredes i henhold til Miljødirektoratets veileder M-1941.

2 Metode

Konsekvensutredningen vil gjennomføres i tråd med metodikken beskrevet i Miljødirektoratets håndbok for konsekvensutredning av klima og miljø (M-1941). M-1941 gjennomføres i flere trinn:

- Innhenting av kunnskap gjennom eksisterende informasjon og nye kartlegginger/beregninger
- Inndeling av delområder i henhold til fagspesifikke registreringskategorier
- Vurdering av verdi i henhold til fagspesifikke kriterier
- Vurdering av påvirkning i henhold til fagspesifikk veiledning og i forhold til nullalternativet
- Vurdering av avbøtende tiltak ved bruk av tiltakshierarkiet
- Vurdering av konsekvens gjennom sammenstilling av verdi og påvirkning ved hjelp av en konsekvensmatrise. Sammenstilling av konsekvens for delområder til samlet konsekvens for det aktuelle fagtemaet.

Konsekvensgrad vurderes ut ifra områdets verdi og grad av påvirkning basert på konsekvensvifta vist under på figur 2-1

Figur 2-1: Konsekvensvifta (Miljødirektoratet, 2025).

Hvert enkelt delområde får basert på konsekvensviften i Figur 2-1 en konsekvensgrad beskrevet i Tabell 2-1.

Tabell 2-1: Konsekvensgrader for delområder.

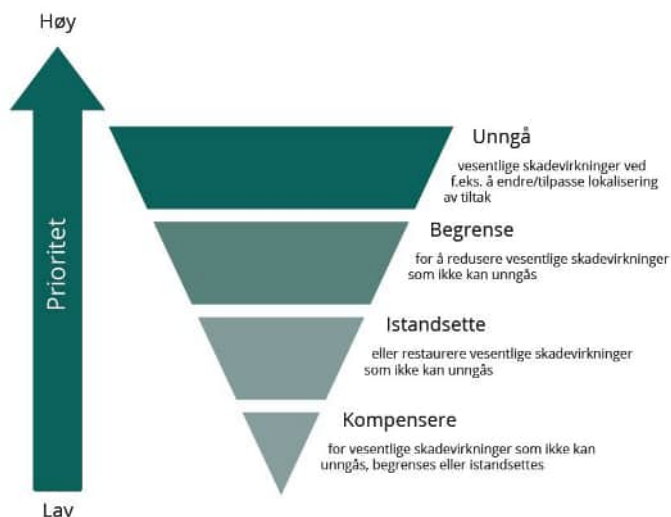
Konsekvensgrad for delområder	Forklaring
Svært stor negativ konsekvens (4-)	Den mest alvorlige konsekvensgraden som kan oppnås for delområdet. Brukes kun for delområder med stor eller svært stor verdi.
Stor negativ konsekvens (3-)	Stor konsekvens for delområdet ihht. konsekvensviften.
Middels negativ konsekvens (2-)	Middels negativ konsekvens for delområdet ihht. konsekvensviften.
Noe negativ konsekvens (1-)	Noe negativ konsekvens for delområdet ihht. konsekvensviften.
Ubetydelig konsekvens (0)	Ingen eller ubetydelig konsekvens for delområdet ihht. konsekvensviften.
Noe/middels positiv konsekvens (1/2+)	Noe/middels positiv konsekvensgrad for delområdet ihht. konsekvensviften.
Stor/svært stor positiv konsekvens (3/4+)	Stor/Svært stor positiv konsekvens for delområdet ihht. konsekvensviften. Brukes i hovedsak der områder med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdikning som følge av tiltaket.

Usikkerhet

I henhold til KU-forskriften § 22 skal usikkerhet ved konsekvensutredningen gjøres rede for. Usikkerhet kan være knyttet til kunnskapsgrunnlag, påvirkning og effekt av avbøtende tiltak.

Avbøtende tiltak

Av KU-forskriftens § 23 fremgår det at konsekvensutredningen skal "beskrive de tiltakene som er planlagt for å unngå, begrense, istandsette og hvis mulig kompensere for vesentlige skadevirkninger for miljø og samfunn både i bygge- og driftsfasen". Dette er illustrert i tiltakshierarkiet som vises i Figur 2-2.

Figur 2-2: Tiltakshierarkiet, som definert i Miljødirektoratets veileder M-1941 [1].

2.1 Nullalternativ

Nullalternativet er et sammenlikningsgrunnlag for å vurdere konsekvens av planen eller tiltaket. Nullalternativet skal beskrive den nåværende miljøtilstanden og den sannsynlige utviklingen av området dersom planen eller tiltaket ikke blir gjennomført. Kommuneplanens arealdel og gjeldende reguleringsplaner som blir erstattet av den nye planen er ikke inkludert i nullalternativet.

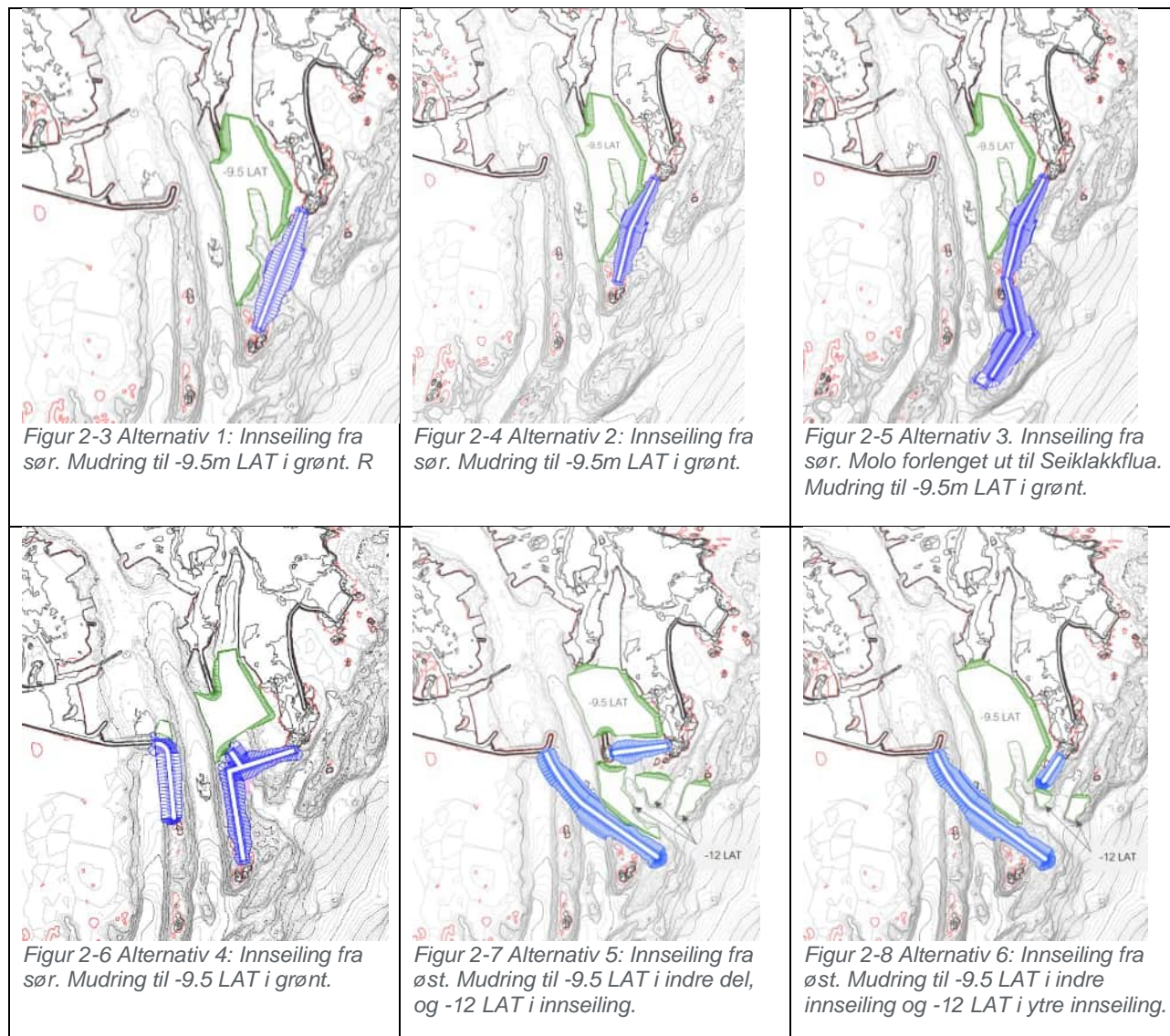
For reguleringsplanen Værøy Ytre havn defineres nullalternativet som den faktiske miljøtilstanden på nåværende tidspunkt.

2.2 Tidligere vurderte alternativer

Multiconsult utførte i 2014 et skisseprosjekt med forslag til ny utforming av innseiling. Rapporten konkluderte med at bruk av plastret rausmolo ville bli vanskelig i et så værhardt strøk som Værøy og at bruk av skuldermolo burde utredes.

I 2023 utarbeidet Norconsult en designvurdering med utgangspunkt i alternativene fra skisseprosjektet og nyutviklede alternativ [1]. Totalt ble 6 hovedalternativer vurdert, blant annet på bakgrunn av beregnede bølgeførhold og massebehov. I løpet av prosessen ble det også gjennomført medvirkning med lokale båteiere og brukere av havna. De vurderte alternativene er vist i tabell 2-2. I rapporten ble det anbefalt å gå videre med alternativ 4. Løsningen som ligger til grunn for reguleringsplanen er en optimalisering av alternativ 4.

Tabell 2-2: Tidligere vurderte alternativ (Norconsult, 2023).

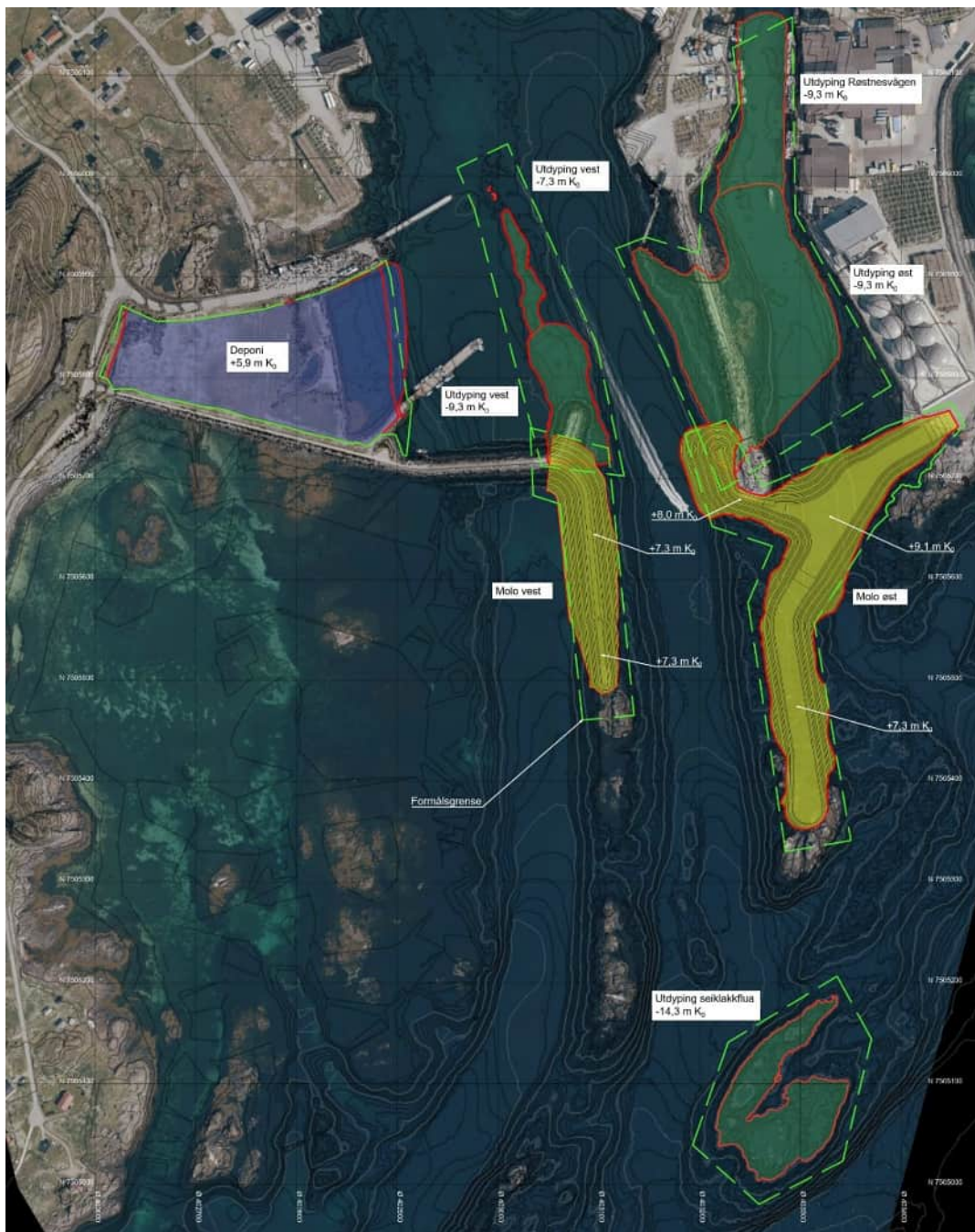

2.2.1 Samfunnsøkonomisk analyse

Kystverket har utarbeidet samfunnsøkonomisk analyse av prosjektet Værøy fiskerihavn. Analysen er utarbeidet som kunnskaps- og beslutningsgrunnlag til Kystverkets innspill til Nasjonal transport plan (NTP) 2025-2036. I analysen ble prissatte virkninger beregnet -412,8 millioner 2024-kroner i verdsatt netto nytte. Tiltaket er dermed ikke samfunnsøkonomisk lønnsomt.

3 Beskrivelse av planlagte tiltak

De planlagte tiltakene kan deles opp i molo, utdyping og deponi. Molo skal sikre en tryggere innseiling for fartøy som anløper Værøy. Utdypingen skal generelt åpne og gi adkomst for større fartøy, samt ta ned grunne partier som i dag kan oppfattes som begrensende ved anløp. Figur 3-1 viser en oversikt over planlagte tiltak.

Figur 3-1: Tiltaksoversikt (Kilde: Norconsult).

3.1 Molo

Molo øst (MØ) har til hensikt å skjerme bølger fra både sørøst og sørvest. Moloens foreslåtte trasé i Figur 3-1 sikrer tilstrekkelig bølgedemping og manøvreringsareal innenfor. En stor driver i prosjektets kostnad er mengden plastringsblokk til molo. Denne steinen må tilføres sjøveis i fra fastlandet, og har en høy kostnad. Moloens trasé er derfor optimalisert etter sjøbunnen for å redusere mengder tilførte masser.

Molo øst sitt landingspunkt mot land er ikke avklart, og vil havne et sted innenfor det røde stiplede firkanten på Figur 3-1. Mengder og praktisk gjennomførbarhet må vektes opp mot friluftsliv, adkomst og andre forhold i detaljprosjekteringen for å lande endelig ilandføring.

Molo vest (MV) har til hensikt å hindre bølgegangen fra sørvest som går opp langs den vestlige renna i sjøbunnen, samt hindre lokal vindgenerert sjø fra sørvest. Moloen er en fortsettelse av dagens molo.

Omriss av moloer i figur 3-1 er omtrentlige og detaljprosjektering vil fastslå endelig plassering og trasévalg.

3.2 Utdyping

All utdyping i prosjektet er gjort for å øke manøvreringsareal og trygge innseilingen. Nødvendig seilingsdybde vil bli fastsatt i detaljprosjektering, og avhenger også av massebalanse i prosjektet. Utdypingsgrensene vist i figur 3-1 er omtrentlige og vil bli endelig fastsatt i detaljprosjekteringen.

Hovedutdypingen i øst (UØ) er planlagt for å gi tilstrekkelig manøvrering innenfor de nye moloene og inn mot Røstnesvågen. Utdypingen tar bort deler av dagens molo.

Utdyping vest (UV) er nødvendig for å sikre stort nok manøvreringsareal, og vendesirkel. Her planlegges det å ta ned en bergrygg som går nordover fra dagens vestre molo, og mot fergeleiet.

Seiklakkflua (US) er i dag utfordrende for enkelte fartøy når det er grov sjø og båtene beveger seg mye mellom bølgetopp og bølgedal.

Utdypingen i Røstnesvågen (UR) er planlagt for å tillate større skip inn til havna. Nøyaktig dybde og utbredelse av utdypingen vil bli fastsatt i detaljprosjekteringen.

3.3 Deponi

Overskuddsmasser fra utdyping er planlagt deponert nord for Tyvnesmoloen, sør for ferjekaia. Området er satt av til næringsbebyggelse (NÆ3) i kommuneplanens arealdel, hvor det også tillates deponi.

Planforslaget legger opp til deponering av masser som strandkantdeponi, der det etableres nytt areal som i fremtiden kan benyttes til næringsvirksomhet. Planarbeidet omhandler ikke et forslag om videreutvikling av arealet til næringsformål.

Utgangspunktet for reguleringen er behovet for utdyping av havna og etablering av molo for sikker innseiling. Da det ikke foreligger konkrete planer hvilke næringsformål som vil være aktuelle å etablere innenfor det avsatte området på nåværende tidspunkt og det ikke er avklart hvilke behov Værøy kommune vil ha knyttet til framtidige næringsarealer, vurderes det som nødvendig å regulere området til deponi, der det i reguleringsbestemmelsene stilles krav til at nødvendige utredninger må følge søknad om rammetillatelse.

Det foreslås at området reguleres til deponi med framtidig mulighet til næring.

3.4 Avgrensning av influens- og utredningsområde

Influensområdet omfatter planområdet samt omkringliggende friluftsområder som kan påvirkes av arealbruk, støy, visuelle endringer eller redusert tilgjengelighet.

Figur 3-2: Avgrensning av influensområde, plangrense ved planoppstart vist med hvit stiplet linje [3].

4 Kunnskapsgrunnlag

4.1 Eksisterende kunnskap og databaser

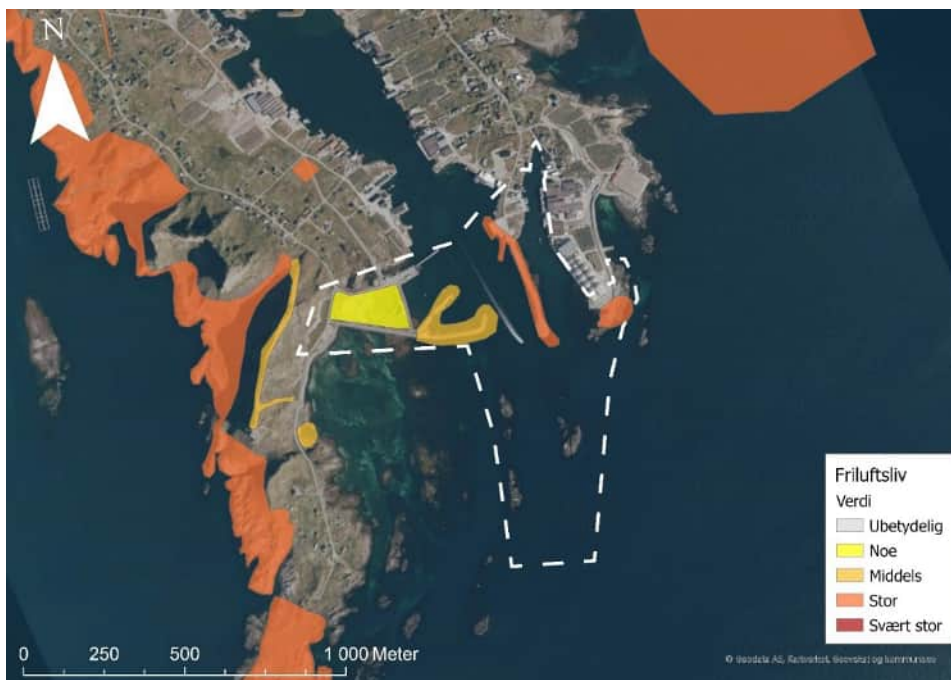
Følgende kilder er benyttet:

- **Miljødirektoratets kartkatalog over verdsatte friluftsområder**, som gir oversikt over arealer vurdert etter veileder M98, og inkluderer klassifisering av verdi basert på bruk, kvalitet og tilgjengelighet.
- **Turrutebasen fra Geonorge**, som inneholder informasjon om tilrettelegging av stier og turveier, og benyttes som indikasjon på tilgjengelighet og bruk.
- **UT.no og Strava Heatmap**, som begge gir innsikt i faktisk bruk av området. Strava Heatmap er særlig verdifull for å vurdere intensiteten og sesongvariasjon i bruk av tur- og aktivitetsområder, spesielt til fots og med sykkel.

Samlet gir disse kildene et solid kunnskapsgrunnlag for vurdering av eksisterende og potensiell bruk til friluftsliv. Kildene dekker både formell verdi og faktisk bruk, samt lokal forankring i kommunale mål og strategier. Strava-data og UT.no bidrar til å supplere statiske kart med dynamiske data, og synliggjør bruksmønstre som ellers ikke fanges opp i tradisjonelle kartlegginger.

4.1.1 Miljødirektoratet

Det ble i 2014 gjennomført kartlegging i regi av Nordland fylkeskommune etter Miljødirektoratets gamle veileder M-98. Veilederen benyttet en firedelt skala som er oversatt til den femdelte verdiskalaen i M-1941. Resultatet av denne oversettelsen er vist på Figur 4-1 etterfulgt av en oversikt over hvordan registreringene er oversatt i Tabell 4-1

Figur 4-1: Plangrense ved planoppstart vist med hvit stiptet linje. Verdsatte friluftsområder verdikart [2].

Tabell 4-1: Oversettelse firedelt verdisetting fra M-98 til den femdelte verdisetting i M-1941 [3].

Verdikategori	Ubetydelig verdi	Noe verdi	Middels verdi (forvaltningsprioritet)	Stor verdi (høy forvaltningsprioritet)	Svært stor verdi (høyeste forvaltningsprioritet)
Kartlagte og verdsette friluftslivsområder	Ikke klassifiserte friluftslivsområder		Registrerte friluftslivsområder	Viktige friluftslivsområder	Svært viktige friluftslivsområder

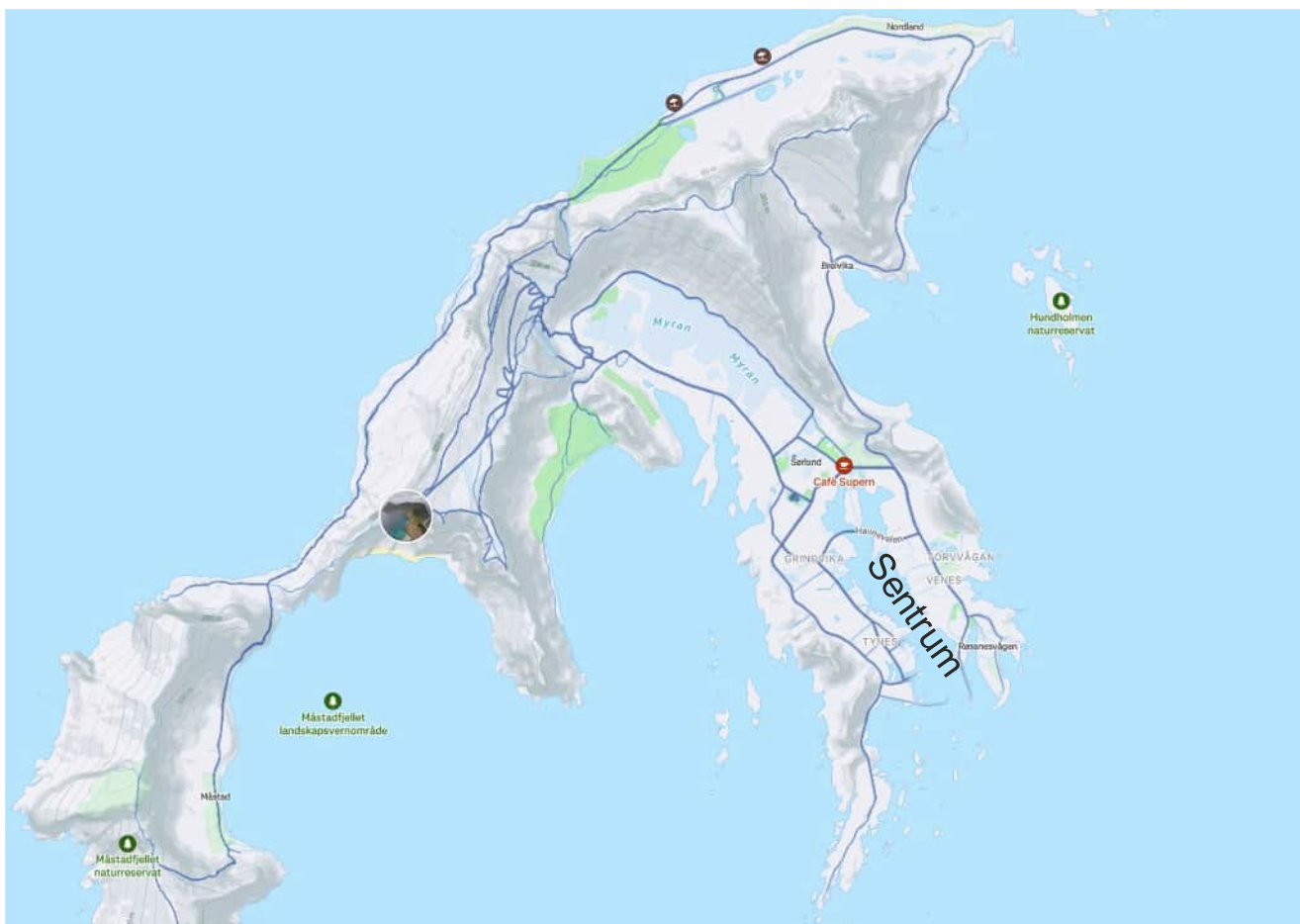
I kunnskapsgrunnlaget ligger det et område registrert med noe verdi rett vest for fergeforbindelsen. I kontakt med kommunen er det enighet om at område vist på figur 4-2, ikke har verdi for friluftsliv siden planene for området er endret.

Figur 4-2: Område (markert med gul farge og noe verdi) som tas ut av vurderingene.

4.1.2 Strava

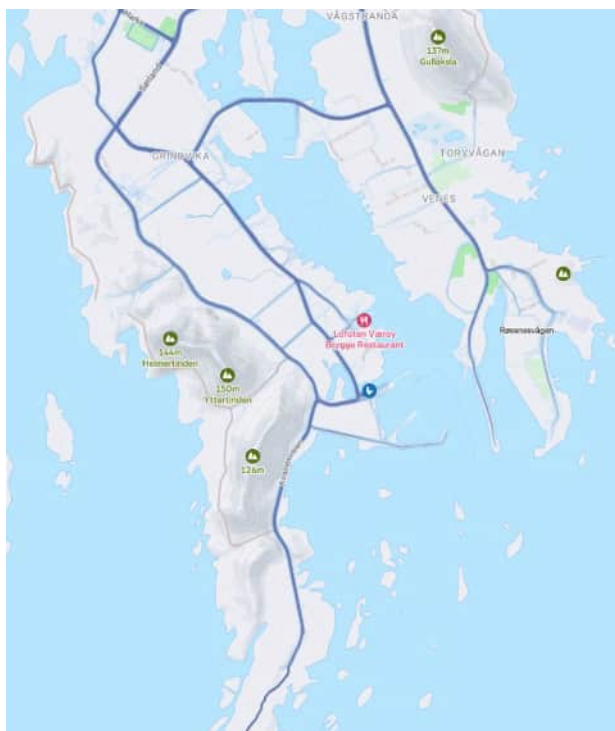
Strava Global Heatmap er benyttet som supplement til annen kunnskap om friluftsliv i influensområdet. Karttjenesten viser intensiteten av ulike typer fysisk aktivitet basert på GPS-logger fra brukere av Strava-appen. Generelt viser oversiktsbildet av hele Værøy at hovedveinettet benyttes som ruter for friluftslivet, i tillegg til at det er noen bratte topturer. I nærheten av Værøy sentrum og planområdet er det stort sett registrert aktivitet på hovedveinettet.

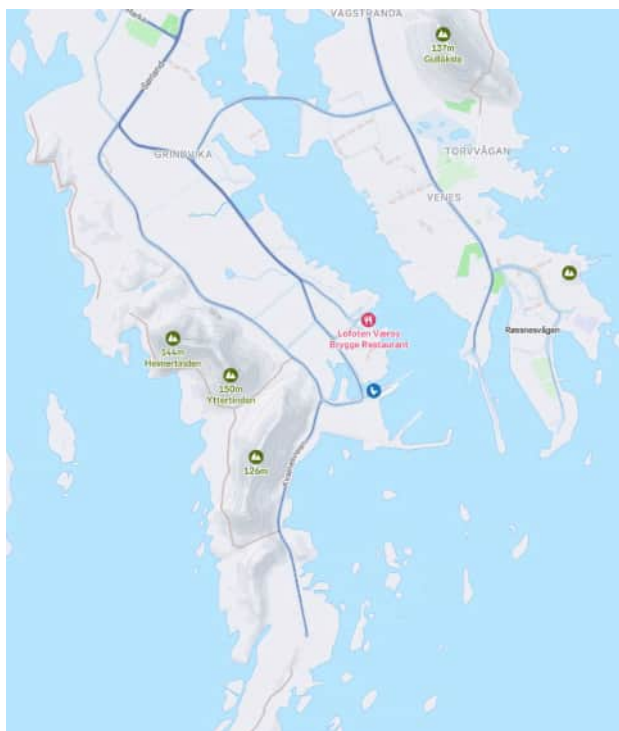
Figur 4-3: Strava heatmap, alle aktiviteter [3]

Løping og sykling

Vi kan videre skille på aktiviteter som løping og sykling for å få en bedre forståelse av hvilke typer aktiviteter som foregår på hvilke areal. Data for aktiviteter til fots er vist på figur 4-4 og sykling er vist på figur 4-5. Dataene fra Strava viser at det er flere som går/jogger enn det er sykling

Figur 4-4: Strava heatmap, løpeaktiviteter (til fots) [3].

Figur 4-5: Strava heatmap, sykkelaktiviteter [3]

4.2 Vurdering av usikkerhet i kunnskapsgrunnlaget

Det er knyttet noe usikkerhet til representativiteten i Strava-data, ettersom brukergruppen ikke nødvendigvis speiler hele befolkningen. Dette er hensyntatt ved at slike data brukes som et supplement til øvrige kilder, ikke som eneste grunnlag.

5 Inndeling og verdsetting av delområder og forbindelser

5.1 Inndeling i delområder og områdekategorier

I tråd med metodikken i Miljødirektoratets veileder M-1941 er influensområdet for tiltaket inndelt i delområder og forbindelser for å sikre en helhetlig og beslutningsrelevant vurdering av friluftslivets verdier. Inndelingen tar utgangspunkt i fysisk og funksjonell sammenheng i området, samt hvilken rolle delområdene har for ferdsel, opphold og naturopplevelse.

Figur 5-1: Kart med delområder.

Tabell 5-1: Oversikt over delområder og områdetyper.

Delområde	Navn	Områdetype
Delområde 1	Værøy fyr	Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag
Delområde 2	Røstnesvågmoloen	Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag
Delområde 3	Tyvnesmoloen	Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag

5.2 Verdisetting av delområder

Delområdene som er definert i influensområdet er verdsatt i samsvar med metodikken i Miljødirektoratets veileder M-1941. Verdivurderingen er basert på tre hovedfaktorer:

- **Brukerfrekvens:**
Brukerfrekvens beskriver hvor mange som benytter området, og hvordan bruken fordeler seg over året. I vurderingen inngår både lokal bruk, tilreisende brukere, og sesongvariasjoner.
- **Kvalitet:**
Kvalitet omfatter områdets opplevelsesverdier, funksjon for ferdsel og opphold, egnethet for ulike aktiviteter, graden av tilrettelegging, tilgjengelighet, samt lydmiljø og inngrepsfrihet.
- **Betydning:**
Betydning tar utgangspunkt i områdets symbolverdi for lokalbefolkningen, historiske eller kulturelle tilknytninger, og områdets rolle i undervisning og læringsaktiviteter.

Verdsettingen er basert på fastsatte verdikriterier, og for hvert delområde er det gjort en helhetlig vurdering av de tre hovedfaktorene. Den samlede verdien er satt ut fra det høyeste utslaget på enkeltfaktorene, i tråd med veilederens prinsipp om at stor eller svært stor verdi på én faktor skal være utslagsgivende for den totale verdissetingen.

Vurderingene danner grunnlag for den videre analysen av påvirkning og samlet konsekvens.

5.2.1 Delområde 1 – Værøy fyr

Områdetype: Særlige kvalitetsområder

Beskrivelse:

Værøy fyr ligger ved innløpet til havnen og representerer et viktig kulturminne med stor betydning for både lokalbefolkning og besøkende. Fyret ble etablert i 1880 og var i drift frem til 2008, og har siden blitt restaurert og åpnet som besøksfyr med overnatting. I dag fungerer området som et attraktivt turmål, med sesongbasert bruk knyttet til friluftsliv, kulturformidling og naturopplevelser.

Bruksfrekvensen vurderes som middels. Fyret brukes nå hovedsakelig av turister til overnatting og som turmål av lokalbefolkningen. Holmen inngår i lokale turløype, men data fra Strava viser at det er relativt moderat besøksfrekvens.

Kvaliteten på området vurderes som middels/høy. Fyret har kulturhistorisk verdi, med godt bevarte bygninger. Omgivelsene preges av storslått kystlandskap, fugleliv og utsikt mot havet, noe som gir gode opplevelseskvaliteter. Tilgjengeligheten er god, med gangadkomst fra vei, men tilretteleggingen er moderat og kan begrense bruken for enkelte grupper.

Betydningen vurderes som høy. Fyret har stor symbolverdi for Værøy som fiskerisamfunn, og inngår i formidlingen av lokal historie og identitet. Det er et viktig stoppested for besøkende til Værøy.

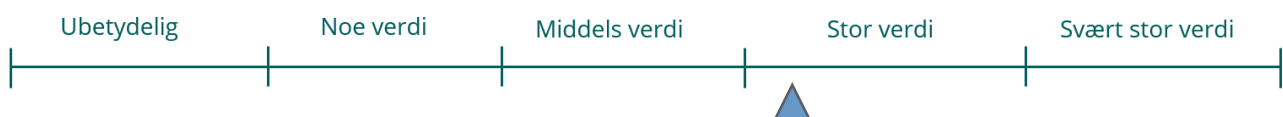

Figur 5-2: Værøy fyr [5].

Verdivurdering:

- **Brukerfrekvens:** Middels
- **Kvalitet:** Middels/høy
- **Betydning:** Høy

En samlet vurdering av verdikriteriene gir området **stor verdi**.

5.2.2 Delområde 2 – Røstnesvågmoloen

Områdetype: Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag

Beskrivelse:

Røstnesvågmoloen ligger i tilknytning til havneområdet på Værøy og fungerer både som teknisk anlegg og som friluftslivsområde. Moloen har en lang historisk forankring, og er også kjent som Gammelmoloen. Anleggsarbeid startet i 1934 og ble fullført i 1952. Den har siden vært viktig for å sikre trygge forhold i havna, og har i dag også verdi som turmål og opplevelsesarena.

Bruksfrekvensen vurderes som middels. Strava-data viser at moloen benyttes hovedsakelig av gående, med et fåtall syklende. Den brukes til lokale turer, og fungerer som et lett tilgjengelig friluftsområde for befolkningen i Værøy. Bruken er væravhengig, og aktiviteten er størst i perioder med gode værforhold. Det er ikke registrert omfattende organisert aktivitet, men moloen inngår i dagliglivets uformelle friluftsliv.

Kvaliteten vurderes som middels til høy. Moloen har en noe vegetert gangbane, men er tilgjengelig og gir gode opplevelseskvaliteter i form av utsikt over hele havneområdet. Den gir nærkontakt med sjøen og havnelivet, og har visuelle kvaliteter knyttet til landskap og maritim aktivitet. Området er ikke spesielt tilrettelagt for friluftsliv, men har en funksjonell utforming som gir trygg ferdsel og god tilgjengelighet.

Betydningen vurderes som høy. Moloen har stor symbolverdi og kunnskapsverdi, både som teknisk konstruksjon og som del av lokalhistorien. Den representerer et viktig inngrep i utviklingen av Værøy havn som fiskerisamfunn, og har betydning for lokal identitet og tilhørighet. Den brukes av lokalbefolkningen og har verdi som nærfriluftsområde med historisk og kulturell forankring.

Figur 5-3: Røstnesvågmoloen, sett fra ytterst på moloen, mot østre del av havnen [5].

Verdivurdering:

- **Brukerfrekvens:** Middels
- **Kvalitet:** Middels
- **Betydning:** Høy

En samlet vurdering av verdikriteriene gir området **stor verdi**.

5.2.3 Delområde 3 – Tyvnesmoloen

Områdetype: Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag

Beskrivelse:

Tyvnesmoloen ble ferdigstilt i 1975 og fungerer som et viktig teknisk og friluftsmessig element i havneområdet på Værøy. Moloen gir ly for fergeforbindelsen som ble etablert samme år, og har siden vært en del av det daglige liv og transportmønsteret på øya. Den har også utviklet seg til et nærfriluftsområde med rekreasjonsverdi for lokalbefolkningen.

Bruksfrekvensen vurderes som lav til middels. Strava-data viser at moloen benyttes utelukkende av gående til rekreasjon, og det er ingen registrert sykkelaktivitet. Den brukes til korte turer og opphold, og inngår i det uorganiserte, hverdagslige friluftslivet. Bruken er væravhengig, og aktiviteten er størst i perioder med gode forhold. Moloen er tilgjengelig hele veien ut, og gir mulighet for lavterskel fysisk aktivitet.

Kvaliteten vurderes som middels. Gangbanen er i helstøpt betong og gir god fremkommelighet. Moloen gir fine opplevelseskvaliteter i form av utsikt over havneområdet og sjøen, og gir nærkontakt med maritimt landskap. Det er lite tilrettelegging utover selve gangbanen.

Betydningen vurderes som høy. Moloen har stor symbolverdi og kunnskapsverdi, knyttet til etableringen av fergeforbindelsen og utviklingen av Værøy. Den representerer et viktig grep i lokal infrastrukturhistorie og har betydning for identitet og tilhørighet. Den brukes av lokalbefolkningen og har verdi som nærfriluftsområde med historisk og sosial forankring.

Figur 5-4: Tyvnesmoloen, sett fra ytterkant av molo mot land.

Verdivurdering:

- **Brukerfrekvens:** Lav/Middels
- **Kvalitet:** Middels
- **Betydning:** Høy

En samlet vurdering av verdikriteriene gir området **middels verdi**.

5.3 Verdikart

Figur 5-5: Verdikart [3].

Tabell 5-2: Oppsummering av delområder og verdi vist i Figur 5-5.

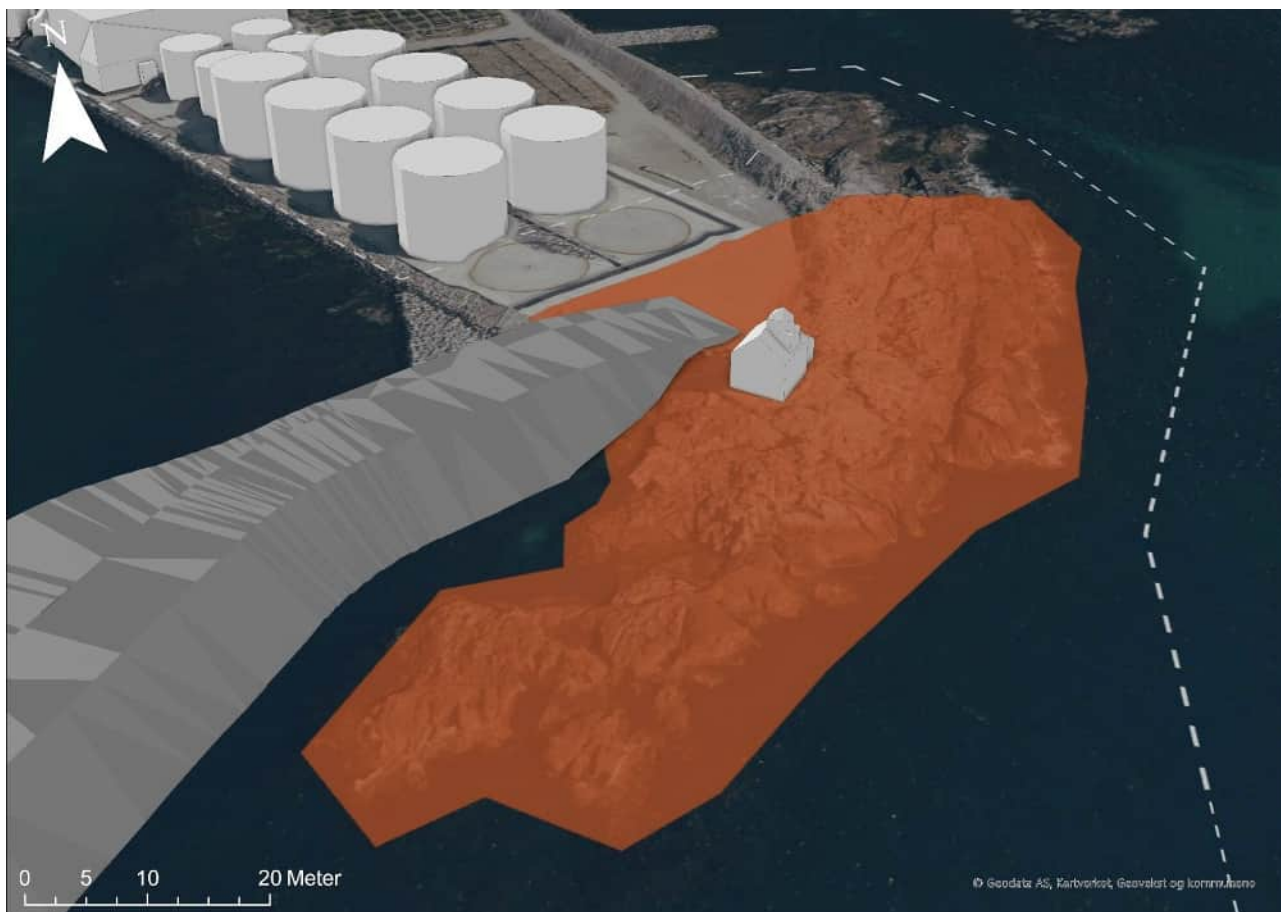
Delområde	Navn	Verdi
Delområde 1	Værøy fyr	Stor
Delområde 2	Røstnesvågmoloen	Stor
Delområde 3	Tyvnesmoloen	Middels

6 Vurdering av påvirkning og konsekvens

6.1 Delområde 1 – Værøy fyr

Områdetype: Særlige kvalitetsområder

Ny molo ved fyret vil være inngripende med tanke på de eksisterende friluftsverdiene for delområdet. Starten av moloen vil ligge tett opp mot eksisterende fyr, og blokkerer tilgang til vannkanten på vestsiden av fyret. Dette vurderes til å forringe attraktiviteten på området. Visuelt vil nærheten av moloen også forringe utsikten ved fra fyrtårnet mot havneområdet ved at det er et forstyrrende element i forgrunnen. Hovedsakelig har fyrtårnet utsikt mot havet mot sør-øst, noe som gjør at de visuelle virkningene vurderes til å gi forringelse av området rundt fyret.

Figur 6-1: Ny molo ved Værnes fyr og delområde 1 [3].

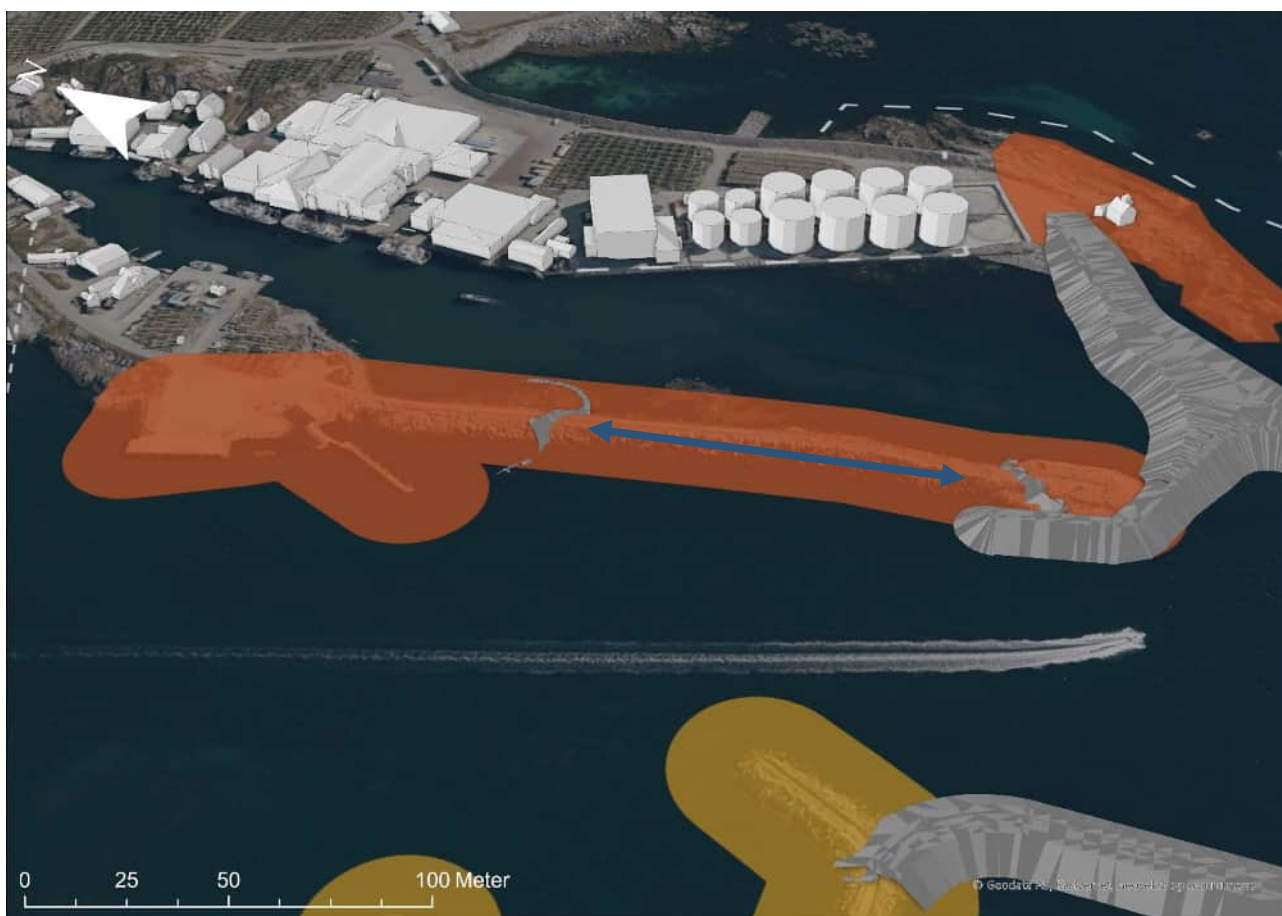

Området har **stor verdi** og påvirkningsgraden er vurdert som **forringet**. I henhold til konsekvensvifta (Figur 2-1) settes konsekvensgraden til **stor negativ konsekvens (3 -)**.

6.2 Delområde 2 – Røstnesvågmoloen

Områdetype: Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag

Tiltaket involverer å fjerne store deler av Røstnesvågmoloen, og vil få sterk forringelse innenfor påvirkningsfaktorene attraktivitet, arealbeslag, tilgjengelighet og funksjon. Forbindelsen ut til ytterpunktet av moloen brytes, som er en forutsetning for de opplevelseskvalitetene området tilbyr. Figur 6-2 viser seksjonen som skal fjernes. Enkelte deler skal bevares, og vil fortsatt gi opplevelseskvaliteter i sammenheng med friluftsliv, men som helhet vil området brytes opp i mindre deler.

Figur 6-2: Røstnesvågmoloen med seksjon som skal fjernes (vist med blå pil) og delområde 2 [3].

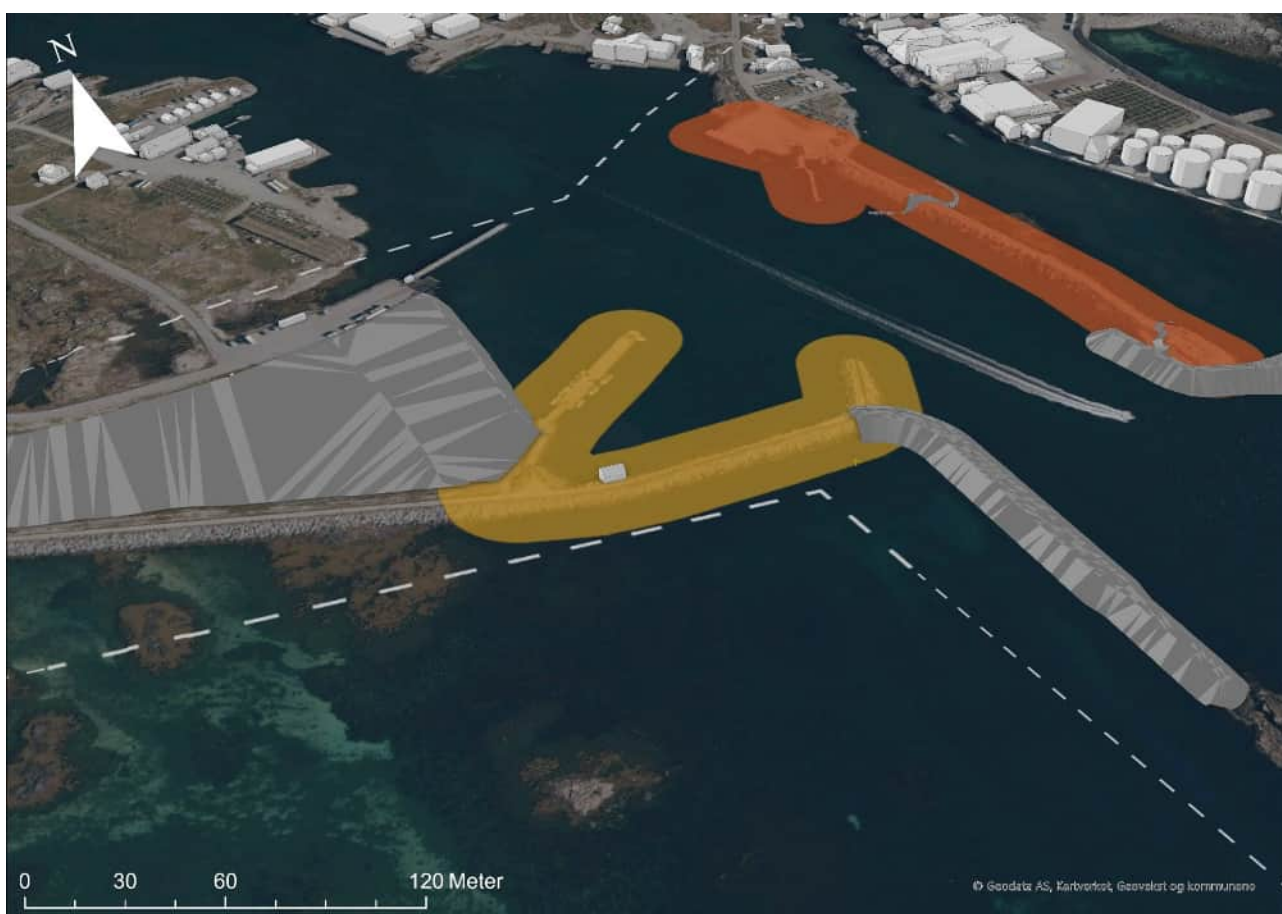

Området har **stor verdi** og påvirkningsgraden er vurdert som **sterkt forringet**. I henhold til konsekvensvifta (Figur 2-1) settes konsekvensgraden til **stor negativ konsekvens (3 -)**.

6.3 Delområde 3 – Tyvnesmoloen

Områdetype: Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag

Innenfor delområdet skal eksisterende molo utvides sørover. Det forventes at dagens opplevelseskvaliteter vil bli ivaretatt og at den eksisterende moloen vil være offentlig tilgjengelig slik som i dag. Det visuelle uttrykket vil bli noe påvirket, ettersom utsikten fra ytterpunktet på moloen vil forstyrres noe av forlengelsen sørover og at enden av moloen som vender nordover blir fjernet. Deponiet vil også kunne forringe naturopplevelsen, spesielt i anleggsfasen. Det er planlagt å gjøre deler av forlengelsen av moloen tilgjengelig for ferdsel, noe som kompenserer for den delen av moloen som fjernes ved å tilføre mer areal for friluftsliv og et nytt utsiktspunkt.

Figur 6-3: Forlengelse av Tyvnesmoloen og deponi på land ved delområde 3 [3].

Området har **middels verdi** og påvirkningsgraden er vurdert som **noe forringet**. I henhold til konsekvensvifta (Figur 2-1) settes konsekvensgraden til **noe negativ konsekvens (1 –)**.

7 Konsekvenser i anleggsfasen

I anleggsfasen vil tiltaket kunne medføre midlertidige virkninger for friluftsliv som følge av anleggsaktivitet, transport, støy, støv, endret tilgjengelighet og visuelle endringer i landskapet. Slike virkninger oppstår typisk i perioder med høy anleggsaktivitet og vil normalt være reversible når anlegget står ferdig. Virkninger i anleggsfasen vil kunne påvirke friluftslivverdiene i området på følgende måte:

Støy: Bruk av maskiner og kjøretøy i anleggsperioden gir økt støy, som kan redusere naturopplevelsen for turgåere og andre brukere av området.

Redusert tilgjengelighet: Midlertidig stenging av moloer og områder ved fyret vil begrense eller vanskeliggjøre tilgangen til friluftsområder for turgåere andre brukere.

Visuelle forstyrrelser: Maskiner, anleggsgjerder, riggområder og masselagring gir visuelle inngrep som svekker friluftsopplevelsen og opplevelsen av naturpreget landskap.

Sikkerhetsbegrensninger: Fare forbundet med anleggsarbeid kan føre til at enkelte områder avsperras eller at ferdselen må reguleres, noe som ytterligere begrenser aktiviteter.

Barrierevirkninger: Anleggsarbeid kan skape fysiske barrierer som gjør det vanskeligere å opprettholde sammenhengende stinett, kryssingspunkter og ferdsel gjennom området.

Midlertidig tap av areal: Arealer som brukes til lagring, rigg eller som direkte anleggsområde, blir i byggeperioden utilgjengelig for friluftslivsaktiviteter.

Redusert opplevelseskvalitet: Summen av støy, støv, redusert tilgjengelighet og visuelle inngrep vil ofte gi en opplevd forringelse av friluftsområdets kvalitet både for faste brukere og besøkende.

8 Avbøtende tiltak og oppfølgende undersøkelser

8.1 Prosjekterte tiltak

Det er planlagt at den østre moloen skal være allment tilgjengelig, vist på figur 8-1. Tiltaket vil fungere som en erstatning for Røstnesvågmoloen og tilknyttede friluftslivskvaliteter. Det er også planlagt å gjøre deler av forlengelsen av Tyvnesmoloen tilgjengelig for ferdsel. Dette kompenserer for at ytterste del av eksisterende molo fjernes.

Figur 8-1: Prosjektert allment tilgjengelig adkomst.

8.2 Anbefalte tiltak

Den avkortede delen av Røstnesvågmoloen opparbeides slik at det blir et utsiktspunkt for havnen. Det kan med fordel opparbeides noen enkle sitteplasser som kan tilføre verdi.

Tilrettelegge for opphold ytterst på molo (benker/sitteplasser). Muligheter for å benytte eksisterende del av Røstnesvågmoloen til et større oppholdsareal ytterst i havnen bør ses på.

8.3 Innspill til bestemmelser

Bestemmelse som sikrer at den nye østre moloen er allment tilgjengelig med gangbar flate ut til eksisterende utsiktspunkt (vist på figur 8-1). Adkomst og utforming av denne bør også hensynta nærheten til fyret.

9 Samlet konsekvens

Det er gjort en vurdering på den samlede konsekvensen av tiltaket basert på foreliggende informasjon. Vurderingene er sammenstilt i tabell 9-1 under med verdi og konsekvensgrad for nullalternativet og alternativ 1, i tillegg til vurderinger rundt samlet konsekvensgrad og rangering av alternativ.

Tabell 9-1: Sammenstilling av verdivurderinger og konsekvens.

Delområder	Verdi	Alt. 0	Alt. 1
Delområde 1	Stor	0	3 –
Delområde 2	Stor	0	3 –
Delområde 3	Middels	0	1 –
Samlet vurdering		Ubetydelig konsekvens	Stor negativ konsekvens
Begrunnelse for samlet konsekvensgrad		Dagens situasjon legger til rette for utøvelse av friluftslivsaktiviteter. Eksisterende infrastruktur tilbyr opplevelsesverdier.	Alternativet medfører forringelse av friluftsområdene identifisert i rapporten. Spesielt delområde 2 som brytes opp og får sterk forringelse. Starten på moloen i nærheten av fyret vurderes også som ugunstig med tanke på omgivelsene rundt dette.
Rangering		1	2
Begrunnelser for rangering		Null alternativet vil ikke endre eller påvirke friluftsverdiene.	Tiltakets påvirkning medfører negative konsekvenser for friluftsliv.

10 Referanser

- [1] Miljødirektoratet, «Konsekvensutredning av friluftsliv,» 2025. [Internett]. Available: <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/overvaking-arealplanlegging/arealplanlegging/konsekvensutredninger/metode-for-utredning/friluftsliv/>.
- [2] Norconsult, «Designvurdering Innseiling Værøy,» 2023.
- [3] Norconsult Norge AS, 2025.
- [4] Miljødirektoratet, «Kartlagte og verdsatte friluftsområder,» 2025. [Internett]. Available: <https://geocortex02.miljodirektoratet.no/vertigisstudio/web/?app=a3a09afee5c24c459c53a9a9ff0915f1>.
- [5] Strava, «Strava heatmap,» 2025. [Internett]. Available: <https://www.strava.com/maps/global-heatmap?sport=All&style=standard&terrain=false&labels=true&poi=true&cPhotos=true&gColor=mobileblue&gOpacity=100#11.31/67.6847/12.6933>.